

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 26/2004 vp**

**Valtioneuvoston selvitys komission esityksistä
koskien alueellisia valtiontukia ja rakennera-
hastojen käyttöä investointien osarahoitukse-
na — Suomen kanta**

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 23 päivänä kesäkuuta 2004 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen komis- sion esityksistä koskien alueellisia valtiontukia ja rakennerahastojen käyttöä investointien osarahoituksena — Suomen kanta (E 58/2004 vp) valtiovarainvaliokunnalle mahdollisia toi- menpiteitä varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja tarkastusjaostossa.

Asiantuntijat

Hallinto- ja tarkastusjaostossa ovat olleet kuul- tavina

- aluekehitysjohtaja Märten Johansson, sisä- asiainministeriö
- neuvotteleva virkamies Auli Korhonen ja yli- tarkastaja Kari Virtanen, kauppa- ja teolli- suusministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Komissio esitti kuluvan vuoden keväällä ensim- mäisen keskusteluasiakirjan tulevista aluetuen suuntaviivoista. Kyseessä on samalla komission ensimmäinen esitys uudeksi aluetukea kos- kevaksi valtiontukisäännöksi. Sääntö koskee kansallisten viranomaisten (ml. kunnat, maakun- nan liitot, paikallisviranomaiset) myöntämää tukea tukialueilla sijaitsevien yritysten inves- tointihankkeiden toteuttamiseen. Tukialueet määritellään EY:n perustamissopimuksen artik- lan 87 kohdan 3 alakohtien a tai c mukaisiksi alueiksi.

Uudessa toimintaympäristössä tuen suunta- viivoja koskeva uudistus johtaa siihen, että alueellisten tukialueiden väestöpeitto laskee nykyisestä 42,2 prosentista noin 20 prosenttiin. Tukikelpoisilla alueilla myönnettävien inves- tointitukien enimmäistukiprosentit laskevat.

Muutokset koskisivat erityisesti em. artiklan c alakohdan mukaan määräytyvää aluetta. Tämän perusteella tukialueita olisivat jatkossa entiset a-alueet (NUTS II -tasolla määritelty suuralue Itä-Suomi) sekä ns. harvaan asutut alueet (suuralue Pohjois-Suomi). Tukialueita olisivat siten jatkossa Lappi, Keski-Pohjanmaa,

Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Etelä-Savo ja Kainuu.

Nykyisillä kehitysalue I- ja II -tukialueilla tuki-intensiteetit laskevat suurten ja keskisuurten yritysten tapauksessa lähinnä nykyisestä teoreettisesta maksimitasosta. Pienyritysten tuen enimmäismäärä pysyisi kauppa- ja teollisuusministeriön selvityksen mukaan ennallaan tai jopa nousisi. Eniten pudotusta tapahtuu III-tuki-alueella, joka menettäisi kokonaisuudessaan mahdollisuuden myöntää alueellista investointitukea. Tämä on em. selvityksen mukaan kuitenkin korjattavissa osittain pk-asetuksen mukaisella, vastaavanlaisella investointituella.

Valtioneuvoston kanta

Suomi esitti kantansa keskusteluasiakirjaan komissiolle kirjallisesti 16.7.2004. Kannanotossaan valtioneuvosto katsoo, että Suomen nykyiselle tavoite I -alueelle olisi myönnettävä C-alueen asema korotetuilla tuki-intensiteeteillä samalla tavalla kuin syrjäisille merentakaisille alueille (mm. Kanarian saaret ja Madeira). Myös saaristoalueille tulisi saada sama aluestatus. Suomi myös kannattaa komission ajatusta ottaa käyttöön ns. arktinen tuki. Samoin se katsoo, että kaikkia horisontaalisia valtiontukisääntöjä tulee ajantasaistaa palvelemaan myös uusia aluepolitiikan haasteita. Yleisissä linjauksissaan komission keskustelualoitteeseen Suomi muun muassa kannattaa kuljetustuen käyttömahdollisuutta harvaan asutuilla alueilla myös tulevalle ohjelmakaudella.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että Suomen kanta komission keskusteluasiakirjaan on jouduttu laatimaan tilanteessa, jossa eduskunnalla ei ole ollut mahdollisuutta käsitellä sitä ennakoon. Saadun selvityksen mukaan komission kilpailun pääosasto esittää ensimmäisen varsinaisen luonnostekstin tuleviksi aluetuen suuntaviivoiksi loppuvuodesta 2004. Valiokunta pitää tärkeänä, että eduskunta pidetään keskeisesti mukana riittävän varhaisessa vaiheessa määrittäessä Suomen kantaa luonnostekstiin.

Käsittelyvaihe huomioon ottaen valiokunta ei tässä yhteydessä katso aiheelliseksi ottaa kantaa

komission keväiseen keskusteluasiakirjaan, vaan viittaa sisällön osalta esimerkiksi hallituksen rahoituskehystiedonannosta ja komission kolmannesta koheesioraportista kuluvan vuoden maaliskuun lopussa antamaansa lausuntoon VaVL 13/2004 vp.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovarainvaliokunta ilmoittaa,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan edellä todetuin huomauksin.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Iivo Polvi /vas
vpj.	Matti Ahde /sd	Markku Rossi /kesk
jäs.	Christina Gestrin /r	Matti Saarinen /sd
	Jyri Häkämies /kok	Anni Sinnemäki /vihr
	Kyösti Karjula /kesk	Irja Tulonen /kok
	Jari Koskinen /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Pekka Kuosmanen /kok	vjäs. Mikko Immonen /vas
	Reijo Laitinen /sd (osittain)	Eero Lämsä /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Tuija Nurmi /kok.
	Pirkko Peltomo /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja.